

Kirkekontoret også for migranter

Så snart en migrant flytter ind i vores sogn, har vi som kirke et nyt menneske, som vi skal tage os godt af. For længe inden vi får skabt et arrangement eller måske lige frem en gudstjeneste, som de måske har lyst til at deltage i, så er vi allerede deres kirkekontor, og de er en del af vores arbejdsopgave.

AF
BERIT WEIGAND BERG
udviklingskonsulent i Kirkefondet

I arbejdet med almindeliggørelse af migrantarbejdet er vi stødt på nogle meget dygtige kordegne, som gerne deler ud af alt, hvad de ved om migranters situation og behov. I det følgende vil jeg beskrive nogle af de opgaver, disse

kordegne peger på, at vi som kirke har for vores migranter. Næsten uanset hvor de kommer fra, og hvilken religion eller kultur de tilhører. Og derefter følger deres nogle gode råd og tips, der kan gøre mødet mellem migrant og kirkekontor så godt som muligt. På næste side findes et skema, der er udarbejdet af Jannie Henriksø Kynde, kordegn ved Ølsemagle kirker. Det viser, hvilke opgaver vi kan hjælpe med, og hvilke vi ikke kan. Kigger man en smule nærmere på det, kan man se, at dem, vi næsten ikke kan gøre noget for, ikke er migranter fra meget fjerne egne, men derimod sønderjyder.

De kordegne, der har med mange migranter at gøre, peger på, at der særligt er tre ting, der er årsag til, at migranter møder op på kirkekontoret: Behov for attester, ønske om navneændring og Faderskabssager. Selv om de umiddelbart ligner almindelige ekspeditionssager, så er de det ikke nødvendigvis. For når det kommer til attester, er der en sandsynlighed for, at de er gået forkert. Når det handler om navneændringer, kan det udvikle sig til nogle forholdsvis komplicerede sager, og det involverer betaling. Og når det kommer til faderskabssager, så havner de først på kirkekontoret, hvis det er mere end 14 dage siden, at barnet blev født. Inden da kan sagen nemlig let klares via borger.dk. Det betyder ofte, at vi først møder sagen, når migranten enten har misforstået tidsfristen eller ikke kendt til den. Eller når systemet har drillet så meget, at de har brug for hjælp.

Bekymringer

Det danske system og forholdet mellem stat og folkekirke er det normale for os. Som folkekirke er vi vant til, at der er visse opgaver, vi udfører på statens vegne, og det virker na-

turligt for os. Men det forhold, vi har, findes ikke magen til andre steder. Dvs. at ingen af de migranter, der kommer hertil – uanset om de er vestlige eller ikke vestlige – er stødt på noget lignende før. Migranter vil derfor ofte møde op med forundring og i nogle tilfælde også med bekymring. Der findes lande, hvor kirken ikke samarbejder med regeringen. I Danmark er vi ligefrem der, hvor kirken udfører arbejde på statens vegne. Der findes også lande, hvor kirken er knyttet helt tæt sammen med staten, hvilket kan være medårsag til, at migranter er rejst eller ligefrem flygtet. I og med at vi ikke kender deres baggrund og deres historie kan det være en idé at møde alle med udgangspunkt i tænkningen ”Ja, sådan er det nu engang i Danmark, men jeg skal gøre mit bedste for at hjælpe dig. Også selv om du med hele din krop udstråler, at du synes det er meget akavet”.

Undskyld jeg forstyrrer...

Migranter finder sjældent på at tænke: Det er nok kirken, der skal ordne den slags. Når de dukker op på kirkekontoret er det som regel, fordi nogen har henvist dem til os. Det gælder, når de kommer i en anledning, hvor vi rent faktisk er det rette sted. Men det gælder også, når de er gået forkert. De gange, hvor de er gået forkert, er det med stor sandsynlighed en eller anden fra kommunen, der har sendt dem på afveje. Det kan fx være, at de er blevet henvist til sognekirke for at få en kopi af deres dåbsattest eller deres vielsesattest. Er de blevet enten døbt eller viet i folkekirken, kan vi naturligvis sagtens hjælpe dem med det. Men er de blevet døbt et andet sted – fx i deres hjemland – kan vi desværre ikke hjælpe dem. Her kan der så opstå den situation, at vi ud over sprog- og kulturgrænser skal have kommunikeret, at den ellers meget flinke dame på kommunen, desværre har henvist dem til det forkerte sted. Hvilket naturligvis er super træls for dem, når nu de har brugt både tid og penge på at komme hen til os. Det kan derfor være en stor hjælp, hvis vi kan pege dem videre. For hvis ikke vi kan hjælpe dem, hvor skal de så gå hen?

Kan kirkekontoret det?

	Danskere	Sønderjylland	Grønlandere og færinger	Europæere	Andre udlændinge
Registrere fødsel	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Registrere dåb	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Udstede fødsels- og dåbsattest	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja
Udstede personattest	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Registrere vielse	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Lave navneændring	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja
Registrere begravelse	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Skemaet er vejledende og er udarbejdet ud fra princippet "i de fleste tilfælde". Der kan altså være tilfælde, hvor svaret er et andet end det, der fremgår af skemaet.

Det kan virke som en uoverkommelig opgave at skulle have styr på alle processer for alle migranter. Men mindre kan også gøre det. Det er oplagt at begynde med at identificere, hvilke migranter der er i ens sogn. Dette kan let gøres ved at gå ind på Landsforeningen af Menighedsråds hjemmeside (menighedsraad.dk) og søge på "migranter". Den søgning leder frem til en side, hvor man kan finde tal helt ned på sogneniveau. Viser det sig, at de fleste migranter hos jer stammer fra Rumænien, kan det være en god start at få styr på lige præcis, hvor rumænere skal henvende sig, når de har brug for attester.

Sproget

Migranter i Danmark kommer med mange forskellige baggrunde. Det oplever vi bl.a., når det kommer til sprog. Nogle migranter har et nordisk sprog eller engelsk som deres modersmål. Andre har engelsk som deres andet sprog. Her er det naturligvis oplagt enten at tale nordisk

Da kirkekontoret kan være migranternes første møde med folkekirken, er det oplagt, at vi som kirke gennemtænker, hvordan vi kan møde migranterne med generøsitet og velkomst.

eller engelsk. Men der kommer også migranter hertil, som ikke taler ret meget engelsk. Mange af dem er enten tilknyttet en sprogskole eller arbejder et sted, hvor de er i fuld gang med at lære dansk, og selv om deres dialekt måske kan kamouflere det lidt, så er der en del migranter, der er bedre til dansk end til engelsk.

Borger.dk

Mange ting kan løses via borger.dk, og det er en side, som de fleste migranter allerede kender, inden vi møder dem.

Det betyder, at en del af vores arbejde kunne være at hjælpe migranterne med at finde de relevante sider på borger.dk, så de kender stedet til næste gang. Men lige så meget, fordi de så vil kunne dele den viden med andre migranter. Nogle kirkekontorer har en computer stående, som borgere kan bruge. Det er dog ikke alle migranter, der er særligt bekendte med at bruge en pc. De er ofte meget mere bekendt med at bruge en mobiltelefon. Derfor kan en tablet været et godt redskab. Den fungerer lige som en telefon, men får tingene op i en størrelse, hvor det kan være lettere at navigere rundt.

Kirkekontoret er ikke kirke, men....

Da kirkekontoret kan være migranternes første møde med folkekirken, er det oplagt, at vi som kirke gennemtænker, hvordan vi kan møde migranterne med generøsitet og velkomst. En måde at skabe den stemning på, kan være ved at sikre sig, at man på forhånd er fortrolig med arbejdsopgaven. Er man det, kan man fx ret hurtigt give migranten et indtryk af en tidshorisont. Er det en opgave, vi kan klare her og nu og på ca. 15 min? Eller er det en opgave, som kommer til at tage nogle uger, fordi der er nogle arbejdsopgaver, der nu engang tager lidt tid? En sådan afklaring kan virke aflastende på mødet, idet man dermed får lavet en forventningsafstemning.

Er man kirkekontor i et sogn med mange migranter, kan man også tage kontakt til kommunens sprogskole og høre, om det er muligt at komme forbi undervisningen og give en introduktion til, hvad et kirkekontor kan hjælpe dem med, og hvad kirkekontoret desværre ikke har mulighed for at gøre for dem. Det vil kunne forhindre om ikke alle, så nogen af de gange, hvor migranterne bliver sendt fra Herodes til Pilatus og tilbage igen. •